

[Henning Rasmussen]

mi bliver dårligere, og så ser vi det paradoksale, at regeringen tager æren for forbedringen af statens økonomi ved nedskæring af bloktilskuddene, mens de lokale folkevalgte får skylden for de forringelser, der sker i kommunernes indsats for borgerne.

Forslaget betyder for det første, at det er en parodi at tale om, at de tvangslån, vi netop har drøftet, bliver betalt tilbage til kommunerne og deres skatteydere. Allerede i 1985 skæres godt 10 mia kr. ekstra i bloktilskuddene. Dermed reduceres den samlede betaling til kommunerne som helhed; i 1985 er det ved tvangslånene til kun godt 100 mill. kr.

Dernæst betyder lovforslaget, at man helt fjerner den hidtidige lovpligtige regulering af bloktilskuddene med virkning fra 1. januar 1985. Det er derefter helt overladt til indenrigsministeren at bestemme, om der skal foreslås en forhøjelse af bloktilskuddene af en eller anden grund. Indenrigsministeren får dermed også på dette punkt langt større magt over kommunernes økonomi, end nogen minister nogen sinde før har haft. Ministeren kan i løbet af en kort årrække foretage en snigende, kraftig nedskæring af bloktilskuddene bare ved at lade være med at søge at få dem forhøjet. Det vil, hvis lovforslaget vedtages, være ministerens frie afgørelse, om hun vil søge bloktilskuddene reguleret eller ej. Der står i forslaget, at der skal være drøftelser med kommunerne, før ministeren træffer sin beslutning. Ja vel, men det er ministerens beslutning.

Lovforslagene og de cirkulærer, som ministeren netop har udsendt til kommunerne om deres økonomi og budgetter i 1985, lægger også på anden måde op til en voldsom indflydelse for ministeren på kommunernes økonomi og på deres lovfæstede frihed og ret til at disponere under ansvar over for dem, der har valgt dem.

Der står i cirkulæret, at skatterne ikke må sættes op. Det har ministeren krævet før. Det nye på det punkt er, at de heller ikke må sættes ned. Ministeren kræver også, at der ikke må bruges af opsparede penge. Man må heller ikke sætte aktivitetsniveauet op. Det er samfundsøkonomisk skadeligt, siger regeringen. Men nu skal man heller ikke sætte aktivitetsniveauet ned, står der i det nye cirkulære. Ministeren siger det på denne måde til

bladet Kommunen den 15. marts 1984 om de kommunale udgifter:

»Jeg sagde *ikke* nedskæres... Ingen i regeringen ønsker af kommunerne, at de skal skære ned.«

Man ved ikke rigtig, om man skal tro sine egne øjne, men det står der faktisk. Det skriver den samme minister, som for mindre end et år siden sendte et pålæg til kommunerne om, at de skulle nedskære deres ressourceforbrug i 1984 med mindst 4½ pct. i faste priser og i hvert af de efterfølgende 3 år med mindst 2 pct., altså mindst 10½ pct. i perioden fra i år til 1987. Er der noget at sige til, at man ikke i kommunerne ved, hvad der er regeringens politik? Hvor længe er et ord et ord? Hvor længe holder et løfte?

Kommunerne gik helt bestemt ud fra, at når de meget modstræbende tog til efterretning, at bloktilskuddene blev beskåret kraftigt både i 1984 og i 1985, ville regeringen stå ved sit løfte om, at nu vidste kommunerne, hvordan deres økonomi var i forhold til staten indtil 1986. Det holdt et halvt år, indtil finans- og økonomiministrene igen fik øje på de kommunale pengekasser for kort tid siden.

Nu siger ministeren, at man kun vil have statens moralske andel af kommunernes penge. Det loves, at man vil sørge for – ja, der står endda garantere for – at kommunerne kan holde uændret aktivitetsniveau i 1985, om nødvendigt ved, at man søger finansudvalget om en forhøjelse af de beskårne bloktilskudspuljer. Det tilføjes dog, at det er ministerens vurdering, at det ikke skulle være nødvendigt med sådan en forhøjelse i 1985, så det er et noget begrænset løfte.

Derfor er der ikke noget at sige til, at kommunerne i enighed og med stor styrke nu siger til ministeren, at man ikke stoler på løfterne, at man mistror beregningerne, og at man klart giver udtryk for den opfattelse, at hele denne række af indgreb betyder nedskæring i kommunerne og nedlæggelse af mange arbejdspladser også i 1985, oven i dem, der er forsvundet i 1983 og 1984 på grund af nedskæringerne.

Vi mener i øvrigt også i socialdemokratiet, ligesom kommunernes repræsentanter mener det, at der overhovedet ikke er ført nogen egentlig forhandling, før lovforslagene om indgrebene blev fremsat. Ministrene fremsatte deres forslag, insisterede på, at de skulle